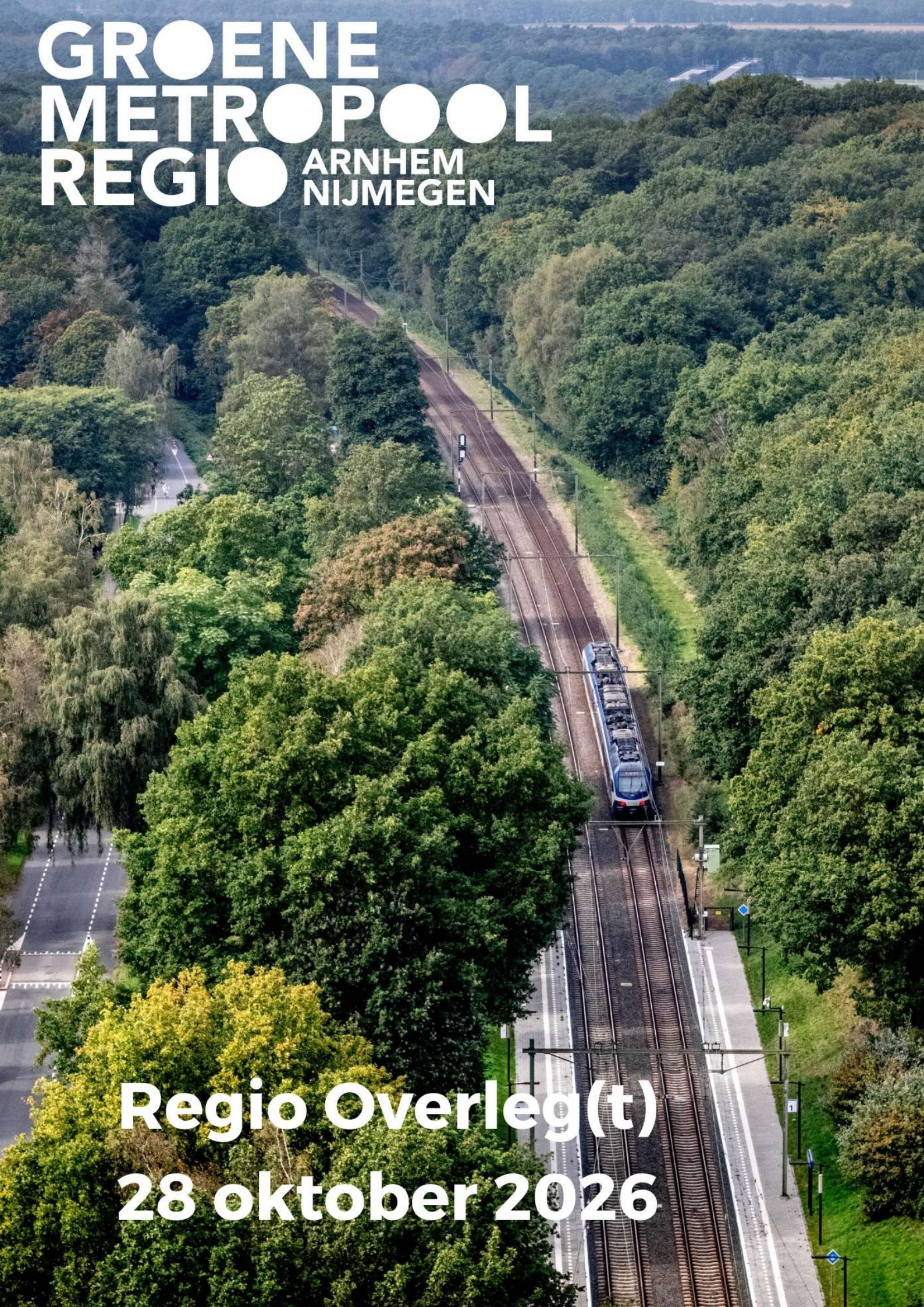

Regio Overleg(t)
28 oktober 2026

Regio Overleg(t) 28 oktober 2026

De Regio Overleg(t)-dagen zijn belangrijke bestuurlijke vergader- en netwerkmomenten voor de regio. Op basis van de portefeuille worden bestuurders uitgenodigd voor specifieke bijeenkomsten op die dag. Hieronder een terugkoppeling van alle bijeenkomsten.

Circulariteit, klimaat en energie (Circulaire regio)

Dit platform stond volledig in het teken van de energietransitie.

Serious game Energie

Pascal Cobussen lichtte het voorstel toe om samen de serious game ‘Energiesysteem in Balans’ te spelen. Het spel geeft inzicht in het regionale energiesysteem, gevolgd door een gesprek over keuzes, knelpunten en samenwerking. Er blijkt een goed draagvlak te zijn voor het organiseren van een dergelijke bijeenkomst in de loop van januari 2027.

Energyboard

De aanpak van netcongestie komt steeds meer bij gemeenten te liggen. Gemeenten hebben ideeën voor oplossingen; het is nodig deze verder uit te werken en in de praktijk te brengen. Voorstellen kunnen bij het RES-team worden aangeleverd. In het Provinciaal Meerjarenprogramma Energie en Klimaat 3.0 is ook aandacht voor warmteoplossingen. Enkele andere Gelderse gemeenten zijn al aangehaakt. Gevraagd wordt om ook de GMR aan te laten sluiten, zodat de regio op de hoogte blijft.

Energiebeelden

Harm Blanken licht het proces voor het opstellen van energiebeelden toe. Het platform heeft eerder afgesproken hiermee de energievraag en het aanbod richting 2050 en mogelijke knelpunten in kaart te brengen. Het doel hiervan is een energiesysteem te ontwikkelen dat levering zeker, duurzaam en betaalbaar is. Tegelijkertijd is het de bedoeling dat de ruimtelijk impact zoveel mogelijk wordt beperkt en het systeem minder afhankelijk wordt van geopolitieke omstandigheden. De GMR is één van vier pilotregio’s in Gelderland en kan door deelname nog invloed uitoefenen op de verdere uitwerking.

Met behulp van het Energy Transition Model (ETM) worden gemeentelijke beelden gemaakt, die worden opgeteld tot een regionaal en provinciaal beeld. Bureau Groen Licht werkt met de eerste acht gemeenten aan hun energiebeelden. Het regionale beeld wordt eind dit jaar verwacht en komt ter informatie naar het BPCR, met de belangrijkste inzichten en een voorstel voor het vervolg. De beelden worden vervolgens gebruikt voor gebiedsuitwerkingen en energieafspraken met het Rijk. Rijk, provincies en gemeenten werken nog uit hoe dat vervolg eruitziet. Vanaf 2027 moet iedere provincie een energiebeeld maken, voor de actualisatie van het Nationaal Programma Energiesysteem in 2029. Bestuurders wordt aangeraden hun beleidsmedewerkers te vragen het ETM toe te lichten.

Gezamenlijke inkoop gas en elektriciteit

Léon Dekkers licht de memo over de gezamenlijke energiecontracten toe en vraagt of het platform zich in de voorgestelde koers kan vinden. Eneco wil het gascontract niet verlengen voor het laatste optiejaar, 2029. Er moet daarom een nieuwe aanbesteding komen. De GMR vraagt eerst welke huidige deelnemers daaraan willen meedoen. Eind 2026 start de voorbereiding.

Greenchoice biedt voor elektriciteit lagere opslagen voor de optiejaren 2029 en 2030, op voorwaarde dat de afspraak ‘levering = teruglevering’ vervalt. Teruggeleverde stroom wordt dan niet meer weggestreept tegen het eigen verbruik. Volgens de doorrekening levert dit de deelnemers samen ruim

€ 100.000 voordeel op. Gemeenten en andere deelnemers die veel stroom terugleveren, kunnen juist duurder uit zijn.

Besproken wordt dat het voorstel voor sommige gemeenten nadelig uitpakt. Het gezamenlijke belang wordt zwaarder gewogen. Het platform stemt in met het lichten van de optiejaren 2029 en 2030 van het Greenchoice-contract tegen de nieuwe opslagen en met het vervallen van de afspraak ‘levering = teruglevering’.

CO2-monitor GMR

De CO2-monitor GMR 2026 wordt voor kennisgeving aangenomen. Het is de derde jaarlijkse rapportage en gaat over de energiegerelateerde uitstoot in 2024. De regio volgt opnieuw de landelijke trend: de uitstoot ligt ongeveer 39% lager dan in 2010. In 2023 was dit 37%. Volgens de monitor komt de daling vooral doordat de gebruikte energie duurzamer wordt opgewekt. Met het huidige tempo worden de doelen voor 2030 overigens niet gehaald.

De begeleidende brief wordt positief ontvangen. Daarbij wordt opgemerkt dat de daling geen vrijbrief is: extra inzet blijft nodig. De monitor wordt met de brief aan de colleges gestuurd. Gemeenten bepalen zelf of zij de rapportage aan hun raad doorsturen.

Memo PS-verkiezingen 2027

Het stuk wordt gewaardeerd en goed leesbaar en begrijpelijk gevonden. Het onderwerp grootschalige warmte-infrastructuur mag steviger worden aangezet. Ook wordt gevraagd een extra zin over klimaatadaptatie bij de paragraaf over toekomstbestendig bouwen toe te voegen.

Economie (Productieve regio)

Voorzitter Sigrid Sengers opent de vergadering. Het is volle bak, er zijn ook enkele wethouders sociaal aanwezig in verband met de bespreking van het Human Capital Akkoord.

Human Capital Akkoord 2027–2030

Adam Galijasevic van The Economic Board presenteert het voorstel voor een nieuw Human Capital Akkoord. Daarmee willen gemeenten, provincie, onderwijs en bedrijven samen zorgen dat er voldoende mensen zijn voor het werk in onze regio. Het gaat niet alleen om mensen opleiden en aantrekken, maar ook om slimmer werken, de arbeidsproductiviteit verhogen en talent beter benutten. De bestuurders reageren positief op de ambities en spreken hun waardering uit voor het werk dat is gedaan. Zij vinden het belangrijk dat het akkoord niet alleen gericht is op economische sectoren, maar ook aansluit bij grote personeelstekorten in bijvoorbeeld de zorg. Wel vragen zij om duidelijker te maken wat het akkoord concreet moet opleveren en hoe de resultaten worden gevolgd. Ook het bereiken van het brede MKB, de betrokkenheid van gemeenten en arbeidsmarktregio's en de aansluiting met het onderwijs vragen aandacht. De bestuurders spreken een voorkeur uit voor scenario 1. Dit scenario biedt ruimte om de samenwerking verder uit te bouwen en meer concrete projecten uit te voeren, in plaats van alleen de bestaande aanpak voort te zetten. De financiële uitwerking volgt nog.

Economie van de toekomst

Jolanda van Rensch neemt de bestuurders mee in de economische koers van de regio. De boodschap is dat economie niet alleen gaat over bedrijven en banen, maar vooral over mensen. Over goed werk, inkomen en een fijne regio om in te wonen en te leven. We willen onze sterke sectoren health, hightech en energie verder ontwikkelen en ruimte bieden aan het brede MKB. Daarvoor is ruimte nodig, maar die is schaars. De opgave is dan ook vooral om de ruimte die we al hebben slimmer en beter te benutten. Door bestaande bedrijventerreinen te vernieuwen, te verduurzamen en intensiever te gebruiken. Ook de groeiende circulaire economie vraagt om ruimte. Bij nieuwe logistieke ontwikkelingen kijken we kritisch naar de meerwaarde voor onze regio. Dat vraagt om gezamenlijke keuzes.

De presentatie leidt tot een levendig gesprek. De oproep aan bestuurders is om de gezamenlijke economische koers actief uit te dragen en deze ook als uitgangspunt te gebruiken bij keuzes in hun eigen gemeente en in de regio. De bestuurders herkennen het belang hiervan. Afgesproken wordt om te onderzoeken welke afspraken en instrumenten kunnen helpen om de economische koers beter te borgen in de praktijk.

Provinciale Statenverkiezingen 2027

Het platform bespreekt de boodschap van de GMR richting de nieuwe Provinciale Staten. Bestuurders vinden dat de huidige tekst te veel afzonderlijke wensen bevat, waardoor de hoofdboodschap verdwijnt. De verschillende opgaven moeten evenwichtig terugkomen in een helder en samenhangend verhaal. Bij de economische verdieping vanuit Economie vragen bestuurders aandacht voor het belang van bruisende binnensteden en krachtige kernen. Niet alleen de grote steden, maar ook de kleinere steden en dorpen dragen bij aan een aantrekkelijke en leefbare regio. Het is belangrijk dat dit voldoende terugkomt in de gezamenlijke boodschap. De verkiezingsboodschap wordt op basis van de opmerkingen aangescherpt en opnieuw afgestemd binnen de GMR.

Subsidieaanvraag The Economic Board 2027

Het platform bespreekt het jaarplan, de begroting en de jaarlijkse subsidieaanvraag van The Economic Board. De bestuurders zijn positief. Zij waarderen dat de financiering steeds breder wordt: partners en fondsen leveren niet alleen geld, maar zetten ook mensen, kennis en andere middelen in. Ook vinden zij het positief dat een beperkt deel van het geld naar de organisatie zelf gaat en het grootste deel

naar projecten en activiteiten. Voor het jaarverslag over 2026 vragen bestuurders om duidelijker te laten zien wat The Economic Board samen met haar partners heeft bereikt. Daarbij erkennen zij dat de impact van de samenwerking niet altijd in cijfers is uit te drukken. Het platform geeft een positief advies over de subsidieaanvraag aan DB plus en het AB.

Mobiliteit en bereikbaarheid (Verbonden regio)

OV

In het vorige bestuurlijk platform is de nieuwe busconcessie ter sprake gekomen naar aanleiding van geluiden binnen verschillende gemeenten. Afgesproken is om een actie richting Transdev/provincie voor te bereiden. De volgende hoofdpunten komen uit de inventarisatie:

- Frequentieverhogingen worden positief ontvangen en in meerdere gemeenten is implementatie goed verlopen.
- De (rolstoel)toegankelijkheid is verminderd (aantal plekken in de bus) en is iets dat leeft in veel gemeenten en waar ook op provinciaal niveau statenvragen over zijn gesteld.
- Sommige haltes zijn (onverwachts of last minute) vervallen.
- Het samenvoegen van lijnen heeft consequenties voor de bereikbaarheid van bepaalde locaties. Hier krijgen gemeenten meldingen over.
- Uitval van ritten, volle bussen en overstappen die gemist worden.
- Aangepaste proposities/tarievenhuis. Consequenties voor scholieren die lange afstanden met de bus reizen.

Er is besloten dat Cilia Daemen en Mijntje Pluimen in gesprek gaan met gedeputeerde Klaas Ruitenberg en directeur Transdev Martijn Mentink. Insteek van het gesprek is evaluerend van aard, gericht op de relatie en meedenken in oplossingen en mogelijke verbeteringen naar de toekomst toe.

RMP

Het bestuurlijk platform heeft ingestemd met het uitvoeringsprogramma van het RMP en om deze voor te leggen aan het DB. Het platform gaf complimenten op de vorm en insteek. Het uitvoeringsprogramma dient als input (leidraad) voor de gemeentelijke uitvoeringsprogramma's en begrotingen. Daarnaast vormt het ook de basis voor het bestedingsplan 2027 en op de langere termijn voor de nieuwe regionale agenda.

Lobbydocument statenverkiezingen

Vanuit het bestuurlijk platform Mobiliteit en bereikbaarheid (Verbonden Regio) zijn de volgende opmerkingen gemaakt op het concept lobbydocument Statenverkiezingen:

- Mooie basistekst. Is goed in balans.

- Graag aandacht voor de gebiedsgerichte mobiliteitsaanpak. Noem ergens de aanpak Zuidflank (Rijk van Nijmegen), Liemers, Middengebied en Veluwezoom.

- De bestuurders missen de term Verkeersveiligheid. Is nu ook een thema binnen onze regionale agenda en RMP. De provincie heeft hier een belangrijke rol in.

- Daarnaast werd genoemd dat het wenselijk is dat de provincie aandacht blijft schenken aan overvolle treinen op regionaal spoor (denk aan Doetinchem-Arnhem), dat ze mee investeren in regionale hubs/stadrandhubs en dat het toch wel wenselijk is dat er een provinciale. bijdrage komt voor gratis stallen van fietsen bij stations (dit hebben ze gedaan en nu niet meer).

Er werd in dit kader nog een oproep gedaan dat de provincie gemeenten in een vroeg stadium moet meenemen bij reconstructies of onderhoud prov. wegen. Dit gebeurt niet altijd, maar hiervan hebben de bestuurders gezegd dat dit niet hoeft te worden opgenomen in het lobbydocument.

Ruimte en woningbouw (Groene groeiregio)

Woondeal 3.0

De bestuurders willen de nieuwe Woondeal 3.0 nadrukkelijk het karakter van een deal meegeven: een gezamenlijke afspraak waarin duidelijk wordt welke inzet iedere partij levert om de woningbouwopgave te realiseren. Daarmee sluit de nieuwe Woondeal aan bij de opzet van de voorgaande Woondeals.

Uitgangspunt is een realistische woningbouwopgave die aansluit bij de woningbehoefte in dezelfde periode: 43.000 woningen tot en met 2036. Daarnaast kan worden gekeken naar een mogelijke plus richting 50.000 woningen, mits aan de benodigde randvoorwaarden wordt voldaan.

De bestuurders spreken daarnaast de wens uit om te komen tot een regionale aanpak voor de huisvesting van arbeidsmigranten. Deze opgave is gemeentegrensoverschrijdend en vraagt daarom om regionale afstemming. Omdat het om een huisvestingsvraagstuk gaat, ligt coördinatie vanuit de opgave Wonen voor de hand. Daarbij is nadrukkelijke afstemming met Economie nodig, omdat de opgave ook samenhangt met de economische ontwikkeling die de regio voor ogen heeft.

Het opnemen van concrete aantallen per gemeente wordt op dit moment nog als te vroeg gezien, omdat er nog onderzoek loopt. Ook zien de bestuurders het bespreken van de huisvesting van statushouders en ontheemden, zoals mensen uit Oekraïne, aan de Woondealtafel niet als wenselijk. Dit was een vraag van de provincie Gelderland. Op 9 december wordt een conceptversie van de Woondeal besproken.

Middenhuur en betaalbare koop

De provincie Gelderland wil middenhuur en betaalbare koop stimuleren. Gemeenten zien voor de provincie daarbij vooral een investerende en faciliterende rol. De provincie kan gemeenten bijvoorbeeld helpen om woningen ook op langere termijn betaalbaar te houden, onder andere door constructies zoals erfpacht, KoopGarant en Slimmer Kopen mogelijk te maken of te faciliteren.

Platform RO en Groen-Blauw Raamwerk

Naar aanleiding van de brief van I&W hebben de bestuurders aangegeven graag in gesprek te gaan met de Mobiliteit en bereikbaarheid over de consequenties.

NOVEX Regionale Investeringsagenda

De NOVEX-coördinator heeft het proces toegelicht dat moet leiden tot een regionale investeringsagenda voor NOVEX, die naar verwachting medio 2027 gereed is.

De investeringsagenda moet inzicht geven in de investeringen die nodig zijn voor de schaalsprong in de verstedelijking. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om investeringen in groene scheggen, het afdekken van onrendabele toppen en mobiliteitsopgaven.

Er is besproken op welke manier bestuurders hun inbreng kunnen meegeven aan het proces. Dit onderwerp komt de komende periode terug op de verschillende platforms.

Groene scheggen

Mathieu Schouten heeft het platform meegenomen in de ontwikkeling van de vier groene scheggen in de GMR. Daarnaast is aandacht besteed aan twee meer binnenstedelijke groene corridors in Arnhem en Nijmegen. Op dit moment wordt gewerkt aan een realisatiestrategie. De centrale vraag daarbij is: hoe komen we van ambitie naar uitvoering? Tijdens het volgende overleg wordt per groene scheg een overzicht besproken van de benodigde bestuurlijke en ambtelijke inzet.

Integraal programmeren en netcongestie

Het platform heeft, net als eerder bij de circulaire opgave, ingestemd met de aanpak voor integraal programmeren.

Deze aanpak geeft per deelgebied – Veluwezoom, De Liemers, Middengebied en Rijk van Nijmegen – inzicht in de mogelijkheden om woningbouw en maatschappelijke voorzieningen aan te sluiten op het elektriciteitsnet.

Gemeenten maken gebruik van dezelfde stations en dezelfde beschikbare netcapaciteit. Daardoor is het noodzakelijk om ruimtelijke ontwikkelingen en de planning daarvan meer in samenhang te bekijken. Integraal programmeren kan inzicht geven in waar fasering, flexibiliteit en netbewust ontwikkelen kunnen bijdragen aan betere keuzes.

Naar verwachting wordt dit eind dit jaar en begin volgend jaar concreter. Per deelgebied worden twee sessies georganiseerd, in samenwerking met TenneT en Liander.

De bestuurders vragen daarbij nadrukkelijk aandacht voor warmtenetten, decentrale energiesystemen en flexibele capaciteit. Ook is een gezamenlijke lobby richting onder andere het Rijk en de provincie van belang.

Natuur, landschap, recreatie en cultuur (Ontspannen regio)

Als eerste wordt de naam van de opgave besproken, op dit moment hanteren we Natuur, landschap, recreatie en cultuur. Dit zijn wel erg veel woorden en er wordt nu gedacht aan Natuur en vrije tijd. De bestuurders van alle verhaallijnen zijn ook bekend gemaakt en in het voorstel dat gedaan is, kan iedereen zich vinden. Ook is er aandacht voor de mooie resultaten van het binnenhalen van de regiodeal Romeinse Tijdreis en de Interreg AVE Roman Landscape. Hiermee kan het erfgoed van de Romeinen verder uitgewerkt en verbeeld worden.

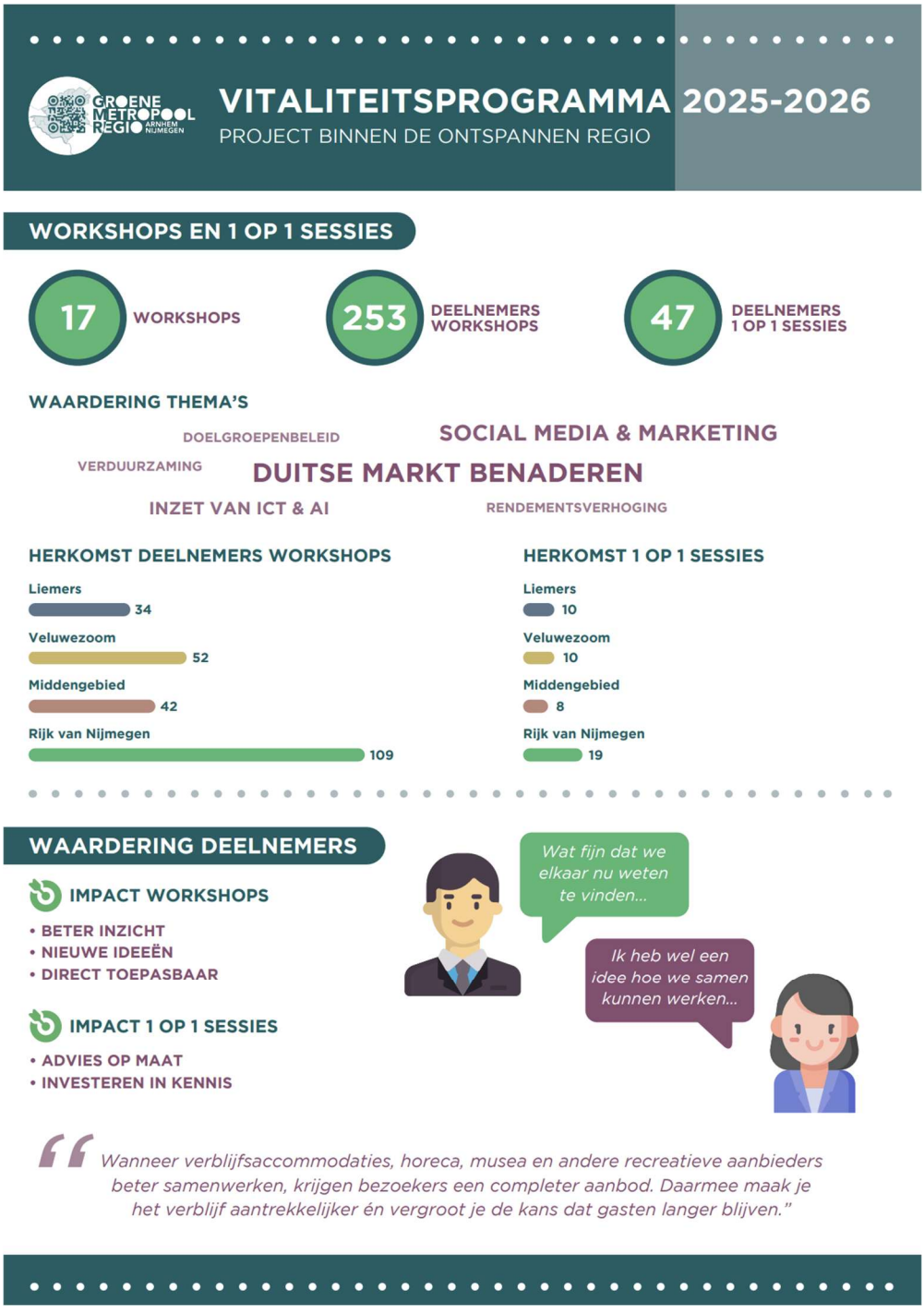
Groen-blauw raamwerk (zie ook Ruimte en woningbouw)

Vanuit het Groen-Blauw Raamwerk sluit Matthieu Schouten aan en vertelt over de Groene Scheggen. In NOVEX verband werken Rijk, provincie, waterschappen en regio Foodvalley samen aan de realisatie van de Groene scheggen. Groene scheggen zijn verbindingen tussen stad en ommeland, waarin verschillende functies zoals natuur, water, landbouw én recreatie een plek krijgen. Dit is dus een belangrijke manier om ruimte voor recreatie’ te creëren.

Vitaliteitsprogramma

Inmiddels is het vitaliteitsprogramma afgerond, de factsheet met de resultaten van dit programma zijn hieronder afgebeeld. Op het gebied van marketing worden mooie stappen gezet. Afgesproken wordt om een marketingplan te laten maken voor het vermarkten van de vijf verhaallijnen in de regio, Romeinen, Onze Rivieren, Vrijheid, Gezond en Lekker leven en Verborgen en verrassende verhalen. Regio Arnhem en Rijk van Nijmegen delen hun bevindingen en voortgang op het gebied van

marketing en gastheerschap. Tot slot worden de lobbydoelen voor de provinciale verkiezingen besproken en geeft Arnhem de mogelijkheid om aan te sluiten bij de activiteiten die in 2027 ten behoeve van Roze zaterdag georganiseerd worden. Het was een goede opkomst waarin veel stappen gezet zijn.

GROENE METROPOOL REGIO ARNHEM NIJMEGEN

Met dank aan de gemeente Renkum